

-ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ-

Καρίνα Λάμψα – Ιακώβ
Σιμπή

Η ζωή απ' την αρχή
Η μετανάστευση των Ελλήνων
Εβραίων στην Παλαιστίνη
(1945-1948)

ISBN: 978-960-221-483-1,
σ.400+48(φωτ.), σχ.17x24 α' έκδοση
Απρίλιος 2010,
τιμή 30,00 € (χωρίς ΦΠΑ)

Με το τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, τίποτα δεν ήταν όπως πριν. Την ώρα που οι νέοι κυρίαρχοι της Ευρώπης μοίραζαν ξανά την τράπουλα, εκατοντάδες χιλιάδες Εβραίοι πρόσφυγες χτυπούσαν την κλειστή πόρτα της Παλαιστίνης. Μπροστά στη βούλησή τους, η βρετανική απαγόρευση αποδείχτηκε ανίσχυρη. Αψηφώντας τη βρετανική Εντολή, η Εβραϊκή Εγκατάσταση στην Παλαιστίνη οργάνωσε μια παράτολμη επιχείρηση κρυφής μετανάστευσης, που ξεδιπλώθηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη. Νικηφόρα πλοία του βρετανικού ναυτικού στη μάχη τους με τις δυνάμεις του Άξονα, κυνηγούσαν τώρα καΐκια με κρυφούς μετανάστες για να τους στείλουν σε βρετανικές αποικίες όπως η Κύπρος.

Αιχμάλωτοι μιας ιστορικής συγκυρίας, χιλιάδες άντρες, γυναίκες και παιδιά, ιδίως παιδιά, αγωνίστηκαν με αποφασιστικότητα και τόλμη για το δικαίωμα να ξαναχτίσουν τη ζωή τους μακριά από τον «τόπο του θανάτου». Οι εναπομείναντες –εκείνοι που επέζησαν των ναζιστικών στρατοπέδων ή βγήκαν μετά τον πόλεμο από τα κρησφύγετά τους– είναι ο βασικός πρωταγωνιστής του δράματος που εξιστορείται σ' αυτό το βιβλίο, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου είναι αφιερωμένο στην άγνωστη μεταπολεμική οδύσσεια των Ελλήνων Εβραίων.

Σημαντικό μέρος της αφήγησης αφιερώνεται στα πλοία που έβαλαν πλήρη για την Παλαιστίνη από έναν απόμερο κολπίσκο του Σουνίου και στις περιπέτειες των ιδιαίτερων επιβατών τους. Έχοντας βιώσει εφιαλτικές εμπειρίες, οι άνθρωποι αυτοί κλήθηκαν φτάνοντας στον προορισμό τους να προσαρμοστούν σ' έναν πρωτόγνωρο τρόπο ζωής. Μια ολόκληρη γενιά Ελλήνων Εβραίων, συνηθισμένοι πριν απ' τον πόλεμο σ' έναν αστικό τρόπο ζωής, έγιναν ξαφνικά αγρότες σε κιμπούτς.

Από τη μουντή μεταπολεμική κεντρική Ευρώπη, ο αναγνώστης μεταφέρεται στα λιμάνια του Νότου και της ταραγμένης Ελλάδας, για να ταξιδέψει από κει στη βρετανική Κύπρο, πριν φτάσει, σε μια κρίσιμη ιστορική στιγμή, στην Παλαιστίνη.

Δεν είχαν τίποτα να περιμένουν, Οι δικοί τους είχαν σκοτωθεί, η πόλη τους, η γειτονιά τους, είχε ερημώσει. Είχαν χάσει τους φίλους τους, τα επαγγέλματά τους, τις περιουσίες τους. Ήθελαν να φύγουν το γρηγορότερο από τον «τόπο του θανάτου». Να μπουν στο πρώτο σαπιοκάραβο που θα έβαζε πλήρη για έναν άγνωστο προορισμό, την Παλαιστίνη. Με μόνη ελπίδα να πιάσουν τη ζωή απ' την αρχή.

(Από το οπισθόφυλλο του βιβλίου)

«... Μια τεράστια, εκπληκτικά συντονισμένη επιχείρηση, που περιγράφεται στο Πρώτο Μέρος αυτού του βιβλίου, ξεδιπλώθηκε σε ολόκληρη την Ευρώπη. Το κίνημα της Φυγής, που είχε τις ρίζες του στα σιωνιστικά κινήματα των νέων Πρωτοπόρων της ανατολικής Ευρώπης, έλαβε γρήγορα οργανωμένη μορφή και απορρόφησε χιλιάδες Εβραίους που περιπλανιόνταν μετά τον πόλεμο στα δάση και στα βουνά ...

Στο Δεύτερο Μέρος, που αποτελεί και τον κορμό αυτού του βιβλίου, περιγράφουμε, με βάση ανέκδοτο ως επί το πλείστον αρχειακό υλικό, τις περιπέτειες των Εβραίων της Ελλάδας: τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν όταν επέστρεψαν από τα στρατόπεδα ή βγήκαν από τα κρησφύγετά τους, το ρόλο των οργανώσεων και των απεσταλμένων από την Παλαιστίνη, τον εντοπισμό των κρυμμένων παιδιών και την προετοιμασία τους για μετανάστευση, το παράνομο, περιπετειώδες ταξίδι των μεταναστών και, τέλος, τον εκτοπισμό τους στα βρετανικά στρατόπεδα της Κύπρου ...

Θεωρήσαμε επίσης σκόπιμο να αφιερώσουμε, σ' ένα Τρίτο Μέρος, μερικά κεφάλαια στην εγκατάσταση των Ελλήνων Εβραίων στην Παλαιστίνη ... και να αποτυπώσουμε, με βάση ένα πλούσιο υλικό που προέρχεται μεταξύ άλλων από τα καλοδιατηρημένα αρχεία των κιμπούτς και των μוסάβ, τις δυσκολίες προσαρμογής των Ελλήνων σε αυτό τον πρωτόγνωρο τρόπο ζωής ...

Στις προφορικές πηγές περιλαμβάνονται μαρτυρίες ανθρώπων (συγκεντρωμένες στο Επίμετρο του τόμου) που έλαβαν μέρος, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, στην επιχείρηση της κρυφής μετανάστευσης ... Σχεδόν όλους τους βλέπουμε στις φωτογραφίες – τότε, που ήταν νέοι μετανάστες γεμάτοι ελπίδα, και τώρα, που βρίσκονται πια στην ώρα του απολογισμού. Οι φωτογραφίες συνοδεύουν και αφηγούνται από μόνες τους την ιστορία ... φωτογραφίες των κρυμμένων παιδιών, φωτογραφίες από τα αγροκτήματα προετοιμασίας, το ορφανοτροφείο και τα άλλα ιδρύματα, φωτογραφίες από τα πλοία και την καταδίωξή τους από το βρετανικό ναυτικό, από την αποβίβαση των μεταναστών στην ακτή, από τα στρατόπεδα εκτοπισμού και

από τη ζωή στην Παλαιστίνη. Φωτογραφίες που, όπως συμβαίνει συχνά, μιλούν καλύτερα από τις λέξεις ... »

(Από την Εισαγωγή των συγγραφέων)

Το βιβλίο στηρίζεται σε πρωτότυπη έρευνα πολλών ανέγγιχτων ως τώρα πηγών. Συνοδεύεται από 87 φωτογραφίες (οι περισσότερες ανέκδοτες) και περιλαμβάνει 20 αποκαλυπτικές συνεντεύξεις με ανθρώπους που βίωσαν αυτή την ανεπανάληπτη ιστορική περιπέτεια.

Η **Καρίνα Λάμψα** γεννήθηκε στην Αθήνα. Τελείωσε την École Internationale της Γενεύης και σπούδασε Ιστορία και Κοινωνικές Επιστήμες στο Πανεπιστήμιο Paris I της Σορβόνης. Δημοσιογράφος με ειδικότητα στο διπλωματικό ρεπορτάζ, έχει εργαστεί σε εφημερίδες και περιοδικά κι έχει μεταφράσει πολλά λογοτεχνικά και ιστορικά βιβλία. Τα τελευταία χρόνια είναι υπεύθυνη για το διπλωματικό ρεπορτάζ στην εφημερίδα *Ναυτεμπορική*.

Ο **Ιακώβ Σιμπή** γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Σπούδασε Εβραϊκή και Κλασική Ιστορία στο Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ και δίδαξε Εβραϊκή Ιστορία. Έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα, δύο μελέτες για τους Εβραίους της Ελλάδας και μια ανθολογία ισραηλινής ποίησης. Έχει μεταφράσει από τα εβραϊκά μεγάλους ισραηλινούς συγγραφείς, μεταξύ των οποίων ο Άμος Οζ και Νταβίντ Γκρόσμαν.